

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษาผลของการสอนอย่างมีแบบแผนต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของเด็กป่วยโรคหัวใจรูห์มาติก

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือเด็กป่วยโรคหัวใจรูห์มาติก วัย 7-17 ปี ที่รับการรักษาที่คลินิกเด็กโรคหัวใจ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 56 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 26 คน กลุ่มทดลองคือกลุ่มที่ได้รับการสอนวิธีปฏิบัติตัวในการดูแลตนเอง โดยมีการสอนเป็นกลุ่มย่อยอย่างมีแบบแผน ประกอบด้วย การสอนด้วยวิดีโอ การฝึกทักษะ การตอบข้อซักถาม และการแจกคู่มือการดูแลตนเองสำหรับเด็กป่วย โรคหัวใจรูห์มาติก ส่วนกลุ่มควบคุมคือกลุ่มที่ไม่ได้รับการสอนอย่างมีแบบแผน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลพฤติกรรมการดูแลตนเองสำหรับผู้ป่วยเด็กโรคหัวใจรูห์มาติก

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเริ่มที่กลุ่มทดลอง โดยการสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลครั้งที่ 1 (Pre-test) ต่อจากนั้นกลุ่มทดลองจะได้รับการสอนอย่างมีแบบแผนโดยผู้วิจัย หลังจากนั้นเมื่อผู้ป่วยเด็กมารับการรักษาตามนัดอีก 1-2 เดือนถัดไป จึงเก็บข้อมูลครั้งที่ 2 (Post-test) ส่วนกลุ่มควบคุม เริ่มโดยเก็บข้อมูลครั้งที่ 1 (Pre-test) แล้วนัดเก็บข้อมูลครั้งที่ 2 (Post-test) เมื่อมารับการรักษาตามนัด 1-2 เดือน ถัดมา

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน พิสัย การทดสอบไคสกี การทดสอบทีและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผลของการวิจัยมีดังนี้

1. เด็กกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนอย่างมีแบบแผน มีค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองภายหลังได้รับการสอน แตกต่างกับค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
2. เด็กกลุ่มควบคุมมีค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองหลังการทดลอง ไม่แตกต่างกับค่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. ก่อนการทดลอง เด็กกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
4. หลังการทดลอง เด็กกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการดูแลตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ABSTRACT

The study is a quasi-experimental research design to examine the effects of formal teaching on self care behaviors of children with rheumatic heart disease.

The study samples were 56 children aged 7 - 17 years old who attended the Pediatric Heart Clinic at Srinakarind Hospital, Khon Khan University. 30 children with rheumatic heart disease were assigned into the experimental group and the other 26 children with rheumatic heart disease were assigned into the control group. Only the experimental group attended formal teaching class performed by the researchers. The formal teaching included the teaching about self care for rheumatic heart children using audio-visual tape, demonstration and return demonstration how to monitor one's respiratory rate and heart rate, question and answer, and hand out " Self-care Manual for Rheumatic Heart Children "

Two sets of interview forms were utilized in this study, the general information and the self-care assessment forms (developed by Suree, 1992). Data collection in the experimental group was performed using pre-test and post-test within 1 - 2 months apart. Then, the control group was interviewed 1-2 months apart. Data was analysed by using the following statistical tests: frequency, percentage, standard deviation, range, paired t-test, unpaired t-test, and Pearson's Product correlation.

The findings revealed that :

1. The experimental group showed the statistical significant difference between the pre-test and the post-test on self-care behaviors score.

2. The control group did not showed the statistical significant difference between the pre-test and the post-test on self-care behaviors score.
3. Prior to the experiment, the experimental group and the control group had a statistical significant different self-care behaviors score.
4. Post to the experiment, both groups did not show the statistical difference self-care behavior score.